

Bruxelles, 12. lipnja 2025.
(OR. en)

9897/25

ENFOPOL 191
CRIMORG 99
DROIPEN 63
COPEN 167
COSI 110
FREMP 154
SOC 376
EMPL 246
CYBER 159
RELEX 711
MIGR 199
JAIEX 55
JAI 773

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	12. lipnja 2025.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	8724/25
Predmet:	Zaključci Vijeća o suzbijanju trgovine ljudima, s posebnim naglaskom na stanju povezanom s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine i na zaštiti maloljetnika – zaključci Vijeća (12. lipnja 2025.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o suzbijanju trgovine ljudima, s posebnim naglaskom na stanju povezanom s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine i na zaštiti maloljetnika, koje je Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) odobrilo na 4102. sastanku održanom 12. lipnja 2025.

Zaključci Vijeća
o suzbijanju trgovine ljudima, s posebnim naglaskom na stanju povezanom s agresivnim
ratom Rusije protiv Ukrajine i na zaštiti maloljetnika

Uvod

- a) Trgovina ljudima i dalje je jedna od najozbiljnijih prijetnji sigurnosti i ljudskim pravima u Europskoj uniji i predstavlja teško kršenje temeljnih prava.
- b) Direktiva EU-a o suzbijanju trgovanja ljudima¹ glavni je pravni instrument EU-a za sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima i zaštitu žrtava. Izmijenjena je 2024. kako bi se ojačala borba protiv tog kaznenog djela („revidirana Direktiva EU-a o suzbijanju trgovanja ljudima”)². U skladu s člankom 11. revidirane Direktive EU-a o suzbijanju trgovanja ljudima, novim pravilima izričito su obuhvaćeni novi oblici iskorištavanja, uključujući one koji se odvijaju na internetu, osigurava se rano otkrivanje žrtava i jamči viša razina pomoći i potpore žrtvama.
- c) Komisija je u travnju 2021. objavila Strategiju EU-a za suzbijanje trgovine ljudima 2021. – 2025. („Strategija EU-a”)³. Njome se predviđa sveobuhvatan odgovor na sprečavanje tog kaznenog djela, zaštitu i osnaživanje žrtava te privođenje trgovaca ljudima pravdi. Ta je strategija usko povezana sa Strategijom EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala⁴, s obzirom na to da skupine organiziranog kriminala mogu biti počinitelji trgovine ljudima.

¹ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP, SL L 101, 15.4.2011., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>.

² Direktiva (EU) 2024/1712 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava, SL L, 2024/1712, 24.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj>.

³ 8090/21.

⁴ Komunikacija Komisije o Strategiji EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. – 2025., COM(2021) 170 final (2021), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:52021DC0170>.

- d) Od 2022. zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i drugih oružanih sukoba u susjednim regijama EU-a povećan je rizik od trgovine ljudima među osobama koje traže međunarodnu zaštitu i raseljenim osobama, što uključuje žene i djecu. Zahvaljujući Zajedničkom planu za suzbijanje trgovine ljudima⁵ i aktivaciji Direktive o privremenoj zaštiti⁶ ranjivosti osoba koje bježe od ruske invazije na Ukrajinu znatno su smanjene. Primjena Direktive o privremenoj zaštiti produljena je do ožujka 2026.⁷
- e) Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT) jedan je od ključnih europskih alata za suradnju u suzbijanju trgovine ljudima, što je jedan od EU-ovih prioriteta za borbu protiv kriminala u aktualnom ciklusu EMPACT-a (2022. – 2025.)⁸. Relevantni operativni akcijski plan EMPACT-a usmjeren je na onesposobljavanje kriminalnih mreža koje se bave trgovinom ljudima radi svih oblika iskorištavanja, s posebnim naglaskom na onima koje iskorištavaju maloljetnike⁹.
- f) Kad je riječ o međunarodnoj suradnji, Protokol Ujedinjenih naroda iz 2000. za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, posebno ženama i djecom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnoga organiziranog kriminala¹⁰, te Konvencija Vijeća Europe iz 2005. o mjerama protiv trgovanja ljudima¹¹ ključni su koraci u procesu poboljšanja međunarodne suradnje u borbi protiv trgovine ljudima.

⁵ Europska komisija, *A Common Anti-Trafficking Plan to address the risks of trafficking in human beings and support potential victims among those fleeing the war in Ukraine* (Zajednički plan za suzbijanje trgovine ljudima usmjeren na otklanjanje rizika od trgovine ljudima i potporu potencijalnim žrtvama među osobama koje bježe od rata u Ukrajini), 11. svibnja 2022., https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2022-05/Anti-Trafficking%20Plan_en.pdf.

⁶ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite, SL L 71, 4.3.2022., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj.

⁷ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2024/1836 od 25. lipnja 2024. o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom (EU) 2022/382, SL L, 2024/1836, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj.

⁸ 7101/23.

⁹ 7101/23.

¹⁰ Rezolucije Opće skupštine UN-a 55/25 i 55/255 kojima se donose Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnoga organiziranog kriminala i njezini protokoli, 15.11.2000.

¹¹ CETS br. 197 od 16.5.2005., <https://rm.coe.int/168008371d>.

- g) Pri suzbijanju trgovine ljudima, uz potporu koordinatora EU-a za suzbijanje trgovine ljudima, trebalo bi u potpunosti iskoristiti sve postojeće relevantne instrumente, uključujući Strategiju EU-a za suzbijanje trgovine ljudima 2021. – 2025. i prethodne zaključke Vijeća¹². Za učinkovito suzbijanje tog kaznenog djela potrebni su dodatni napori i mjere na razini EU-a i na nacionalnoj razini.

Opća razmatranja

1. Sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima te pomoć i podrška žrtvama i dalje su prioritet Unije i država članica.
2. Trgovina ljudima, uključujući seksualno iskorištavanje djece na internetu i izvan njega, snažno utječe na društva i gospodarstva država članica EU-a.
3. U Europskoj uniji zabilježeno je znatno povećanje broja žrtava trgovine ljudima. Od 2021. do 2022. broj registriranih žrtava trgovine ljudima u EU-u povećao se za 20,5 % u odnosu na razdoblje 2019. – 2020.¹³ To povećanje u otkrivanju žrtava vjerojatno je i rezultat pojačanih napora koje relevantna nacionalna tijela i agencije, posebno tijela kaznenog progona i organizacije civilnog društva, ulažu u rano otkrivanje i identifikaciju žrtava.
4. Djeca su jedna od najranjivijih skupina koje su meta organiziranih kriminalnih skupina uključenih u trgovinu ljudima. Takve kriminalne skupine često izrabljuju djecu tako što ih vrbuju i kasnije iskorištavaju za počinjenje kriminalnih aktivnosti, tjeraju ih na sklapanje prisilnog braka ili ih seksualno iskorištavaju. U razdoblju 2021. – 2022. 81 % djece žrtava bili su građani EU-a (2401 dijete). Djeca žrtve činila su gotovo petinu svih registriranih žrtava u EU-u (19 %)¹⁴. Digitalizacija je prouzročila zabrinjavajući porast broja slučajeva seksualnog iskorištavanja maloljetnika koji dovode do trgovine ljudima¹⁵.

¹² Primjerice dokumenti 11838/6/12 i 10024/22.

¹³ 5728/25.

¹⁴ Vidjeti bilješku 13.

¹⁵ Vidjeti bilješku 13.

5. Zabilježeno izrabljivanje radne snage u EU-u u razdoblju 2021. – 2022. povećalo za 51 % u odnosu na razdoblje 2019. – 2020., a udjeli seksualnog iskorištavanja i izrabljivanja radne snage u 2022. bili su jednaki (41 %). Državljanstvo i profil žrtava uvelike ovise o sektoru u kojem se odvija izrabljivanje. Vrbovanje se često provodi putem interneta, s obmanjujućim oglasima za posao i lažnim obećanjima u pogledu dobivanja dozvole. Struktura podrijetla žrtava mijenja se i među njima je sve više državljana trećih zemalja (54 % registriranih žrtava)¹⁶. Time se ističe prekogranična i međunarodna priroda te pojave i naglašava koliko je važno osigurati odgovarajuće alate za zaštitu žrtava na temelju pristupa na svim razinama rute.
6. Migranti iz zemalja izvan EU-a, među ostalim iz Latinske Amerike te afričkih i azijskih zemalja, posebno su izloženi riziku da postanu žrtve trgovine ljudima. Pri traženju posla u EU-u često se nađu u ranjivom položaju, zbog čega je vjerojatnije da će postati žrtve prisilnog rada, izrabljivanja radne snage i seksualnog iskorištavanja.
7. Oružani sukobi doveli su do povećanja broja osoba koje traže međunarodnu zaštitu unutar EU-a, čemu je znatno doprinio agresivni rat Rusije protiv Ukrajine jer se uslijed njega povećao broj korisnika Direktive o privremenoj zaštiti. Zbog financijskih poteškoća i ograničene integracije osobe koje traže međunarodnu zaštitu i korisnici Direktive o privremenoj zaštiti, uključujući žene i djecu, izloženi su različitim rizicima od iskorištavanja.
8. Prije nego što su postali žrtve iskorištavanja ili trgovine ljudima s područja oružanih sukoba, moguće je da su državljani trećih zemalja koji traže međunarodnu zaštitu bili i žrtve najtežih međunarodnih zločina (npr. ratnih zločina). Zbog toga je tijelima kaznenog progona i pravosudnim tijelima još teže identificirati i kazneno goniti počinitelje više vrsta kaznenih djela.
9. Iako su neke zemlje EU-a uvele dodatne programe pomoći, hitno treba uvesti daljnje mjere povezane, primjerice, s osnovnim uslugama kao što su stanovanje, obrazovanje i zdravstvena skrb.

¹⁶ Vidjeti bilješku 13.

10. Digitalni prostor (uključujući društvene mreže, usluge za trenutačnu razmjenu poruka, portale za zapošljavanje) postao je jedan od glavnih alata za vrbovanje, iskorištavanje i kontrolu žrtava trgovine ljudima ili za uključivanje žrtava u druge vrste kaznenih djela. Posebnoj opasnosti izloženi su maloljetnici i osobe u ranjivom položaju.
11. Kriminalci se sve više koriste šifriranim komunikacijskim kanalima i kriptovalutama, što tijelima kaznenog progona i pravosudnim tijelima otežava identifikaciju počinitelja, prikupljanje relevantnih dokaza i razbijanje kriminalnih mreža.
12. Kako bi se odgovorilo na tu sve izraženiju prijetnju, razvijaju se analitički alati, među ostalim utemeljeni na umjetnoj inteligenciji, kako bi se poduprlo praćenje interneta i otkrivanje kriminalnih aktivnosti.
13. Za učinkovito suzbijanje prekogranične trgovine ljudima ključni su zajedničko, koordinirano djelovanje i usklađivanje definicija i postupaka.

Vijeće poziva države članice da:

14. ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa, promiču bolju koordinaciju između tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela, kao i s organizacijama civilnog društva i privatnim dionicima, kao što su internetske platforme i mrežni operateri, kako bi se aktivnosti trgovine ljudima rano otkrivale, identificirale i blokirale, uz naglasak na vrbovanju putem interneta i iskorištavanju; te da identificiraju i lociraju žrtve koje su možda doživjele najteže međunarodne zločine (npr. ratni zločini) ili su im svjedočile kako bi se očuvale informacije kojima one možda raspolažu;
15. promiču međuagencijsku suradnju s inspektorima rada, organizacijama civilnog društva i drugim tijelima na nacionalnoj razini kako bi se otkrile žrtve i kako bi im se pomoglo, u okviru pristupa usmjerenog na žrtve, kako bi se izbjegla sekundarna viktimizacija i kako bi se aktivno primjenjivali administrativni pristupi;
16. promiču upotrebu alata koje na raspolaganje stavljaju agencije EU-a, uključujući Europol, Eurojust, Frontex i CEPOL, kao i druge međunarodne organizacije, uključujući Interpol, za suzbijanje trgovine ljudima;

17. promiču razvoj javno-privatnih partnerstava (među ostalim s internetskim platformama i mrežnim operaterima) radi razvoja i primjene učinkovitih alata za identificiranje, prijavljivanje, sprečavanje i suzbijanje aktivnosti trgovine ljudima (na internetu i izvan njega);
18. nastave podupirati suradnju među državama članicama i s agencijama EU-a u kontekstu EMPACT-a u području trgovine ljudima;
19. nastave pomno pratiti pogranična područja i provoditi aktivnosti usmjerene na jačanje zaštitnih mjera u prihvatnim okruženjima, što uključuje sprečavanje trgovine ljudima, identifikaciju žrtava i zaštitu ranjivih osoba, u suradnji, prema potrebi, s organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama;
20. osiguraju da se žrtvama trgovine ljudima pruži odgovarajuća zaštita u okviru pristupa usmjerenog na žrtve, među ostalim tako da im se omogući pristup, prema potrebi, programima zaštite svjedoka ili drugim sličnim mjerama te izbjegavanjem sekundarne viktimizacije.

Vijeće poziva Komisiju da:

21. pravodobno pokrene središnju bazu za suzbijanje trgovine ljudima, koja će podupirati države članice u provedbi revidirane Direktive EU-a o suzbijanju trgovanja ljudima i Strategije EU-a tako što će izrađivati smjernice, olakšavati razmjenu najbolje prakse, poticati dijalog među stručnjacima za suzbijanje trgovine ljudima i jačati suradnju;
22. podupire države članice u uvođenju ciljanih programa prevencije i potpore povezanih s trgovinom ljudima, posebno ženama i djecom, uključujući, ali ne ograničavajući se na, osobe koje bježe od agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine;
23. poboljša prekograničnu suradnju i partnerstva s trećim zemljama, posebno zemljama podrijetla i tranzita u kontekstu trgovine ljudima, s pomoću zajedničkih inicijativa za sprečavanje i istragu, u cilju suzbijanja i razbijanja transnacionalnih mreža trgovine ljudima;
24. potiče iskorištavanje izvora i programa financiranja dostupnih u EU-u za borbu protiv trgovine ljudima, uz poseban naglasak na EMPACT-u i ranoj identifikaciji i upućivanju žrtava specijaliziranim službama;

25. ove Zaključke uzme u obzir pri izradi strategije EU-a za suzbijanje trgovine ljudima za razdoblje 2026. – 2029. kako bi se odgovorilo na nove izazove i dosljedno upravljalo novim prioritetima;
26. promiče, uz potporu koordinatora EU-a za suzbijanje trgovine ljudima, razmjenu informacija i najbolje prakse s nacionalnim koordinatorima za suzbijanje trgovine ljudima i nacionalnim izvijestiteljima, agencijama EU-a i drugim nadležnim međunarodnim organizacijama;
27. surađuje s državama članicama u jačanju odgovornosti privatnog sektora, među ostalim u okviru Internetskog foruma EU-a, kad je riječ o izrabljivanju radne snage ili drugim oblicima iskorištavanja, kao i drugim aktivnostima koje bi mogle pogoršati situaciju u vezi s trgovinom ljudima.

Vijeće poziva Europol, Eurojust, Frontex i CEPOL da u okviru svojeg mandata:

28. unaprijede stručno znanje država članica, uključujući osposobljavanje, i potiču razmjenu najbolje prakse među njima u cilju boljeg identificiranja kaznenih djela trgovine ljudima u kibernetičkom prostoru, potencijalnih žrtava i počinitelja;
29. promiču široku upotrebu alata koje stavljaju na raspolaganje u području suradnje tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela, razmjene informacija, kriminalističke analize i izgradnje kapaciteta;
30. potiču suradnju s privatnim sektorom i promiču razvoj javno-privatnih partnerstava, među ostalim u sektoru informacijskih tehnologija i telekomunikacija, kako bi se razvili alati za analizu podataka, među ostalim utemeljeni na umjetnoj inteligenciji, te izradili mehanizmi za rano otkrivanje, identifikaciju i blokiranje aktivnosti trgovine ljudima i brzo prijavljivanje sumnjivih aktivnosti.